

Voor het outsourcen van uw productie hoeft u niet meer naar Azië, ook aan de rand van Europa bevindt zich tegenwoordig een land met lage lonen en een aantrekkelijk ondernemersklimaat: Portugal.

Produceeren in Portugal

Feiten

Inwoners: 10,5 miljoen
BNP per hoofd van de bevolking: 19.000 Euro
BNP groei 2015: rond de 1,8%

Hoofdstad: Lissabon (inclusief voorsteden 2,8 miljoen inwoners)

Valuta: Euro

Portugal lijkt zich anno 2015 eindelijk uit de financiële crisis te hebben geworsteld. Het is dus hoog tijd om weer eens naar de marktmogelijkheden van dit Zuid-Europese land te kijken. De economische groei in het land is weliswaar terug, maar de lonen blijven nog altijd zeer laag. Daarmee is Portugal in beeld als lagelonenland binnen de EU. Het land is zeer aantrekkelijk voor outsourcing van (delen) van productie vanuit Nederland, ook wel nearshoring genoemd. Portugal biedt naast die lage lonen bovendien ook fiscale en andere incentives van de overheid, een prima infrastructuur, herkenbare en voorspelbare (EU-) regelgeving en goede verbandingen naar Nederland en andere landen.

Volgens diverse nationale en internationale instanties bedraagt de groei van de Portugese economie dit jaar tegen de 2%. Men is het er ook over eens dat die groei de komende jaren zal aanhouden met een percenta-

ge tussen de 1,5 en 2%. Dat groeipercentage is nog niet genoeg om het tijdens de crisis verloren gegane terrein van de economie helemaal terug te winnen. Maar het vertrouwen in het land en in de economische mogelijkheden zullen er wel door terug keren. Ook is de Portugese economie van ná de crisis een iets andere dan die van vóór de crisis.

Nearshoring

De lonen in Portugal liggen zoals gezegd nog erg laag. Jongeren, die hoofdzakelijk op tijdelijke contracten worden aangenomen, verdienen vaak niet meer dan 500 euro per

maand. Overige lonen in producerende bedrijven liggen tussen de 700 en 1200 euro, afhankelijk van de vaardigheden. Daarmee is Portugal een lagelonen-

land binnen de EU geworden. Het is dus niet meer nodig ver weg te produceren in Aziatische landen, waar een Nederlandse onderneming meer risico's loopt en op verborgen kosten kan

“De lonen zijn nog heel laag.”

stuiten. Portugal biedt een veilig, stabiel en een nabijgelegen alternatief voor nearshoring van productie, met bekende EU-regelgeving en goede verbindingen. Er zijn al diverse Nederlandse bedrijven (maar ook Franse, Duitse en Britse) die hun producten of delen van hun producten in Portugal laten vervaardigen. Kansen zijn er volop in de metaalindustrie, de scheepsbouw en offshore, textiel (mode en schoenen) en de ICT. Er is bovendien ruimte genoeg. Veel fabrieken of kleinere productiefaciliteiten zijn tijdens de crisis leeg komen te staan en er is een groot aanbod van lokale MKB-bedrijven in de zogenaamde maakindustrie (met name in het noorden van het land), die prima onderdelen van een productieproces kunnen overnemen.

Incentives

De regering van Portugal zet zwaar in op het binnenhalen van investeringen uit het buitenland, onder andere op zogenaamde shared service centers. Vele buitenlandse bedrijven hebben dergelijke backoffices of call centers al in Lissabon gevestigd of ze hebben die diensten uitbesteed aan lokale bedrijven. De regering biedt allerlei gunstige tarieven voor nieuwe investeerders, waaronder belastingvoordelen en subsidies op loonkosten.

Transportverbindingen

Naast de lage lonen en de overheidsincentives kent Portugal ook een aantal efficiënte verbindingen met Nederland, via de havens van Leixões (Porto), Lissabon, Setúbal en Sines, of over de weg. Voor wie zijn producten rechtstreeks vanuit Portugal naar elders in de wereld wil verschepen bestaan er ook uitstekende scheepsverbindingen, met name vanuit de diepzeehaven van Sines (de belangrijkste haven van het land).

Wat kan er mis gaan met Portugal? Na de zomer vinden er verkiezingen plaats in Portugal. Er is enige kans dat de socialisten van de PS, nu nog in oppositie, aan de macht komen en dat kan leiden tot meer overheidsuitgaven en licht stijgende lonen. Maar Portugal is geen Griekenland en er is geen radicale oppositiepartij zoals in Griekenland of Spanje. De PS is een sterk op de EU gerichte partij met nauwe banden met Duitse en Franse zusterpartijen. Hoewel de retoriek voorafgaand aan de verkiezingen indrukwekkend zal zijn, zal het uiteindelijke verschil met de huidige centrumrechtse regering bij regeringsverantwoordelijkheid van de PS beperkt zijn. Het land blijft ongetwijfeld binnen de EU een zeer aantrekkelijke vestigingsplaats. ■

► **Arnout Nuijt** is directeur van Atlantico Business Development, een consultancy gericht op Portugeestalige landen, zoals Angola, Brazilië, Cabo Verde, Portugal en Mozambique. Arnout komt al meer dan 30 jaar in Portugal, waar hij ooit studeerde (in Coimbra en Lissabon) en werkzaam was op de redactie van een landelijk dagblad.

